

PREDSEDNIKOV NACRT ZA ODPRAVO DEPRESIJE

HOOVER JE PREDLOŽIL SVOJ GOSPODARSKI PROGRAM KONGRESU IN NARODU

Od predsednikovega programa bodo imeli vsi prebivalci dobiček, ne pa kaka posamezna skupina ali razred. Pomožne organizacije so se jako dobro obnesle. — Delodajalci so se organizirali in so sklenili, da bodo čimveč delavcev delno zaposlili. — Zaprte banke naj čimprej mogoče prično z delnimi izplačili.

WASHINGTON, D. C., 11. decembra. — Predsednik Hoover je danes pozval kongres in ameriški narod, naj podpirata njegov program, kojega svrha je, privedi Združene države zopet na pot prosperitete.

— To je nestranski program, — je dejal predsednik častniškim poročevalcem, — in jaz se zanimam bolj za njega temeljne točke nego za podrobnosti.

Nekaj priporočil je bilo vsebovanih v njegovi letni poslanici dočim se je za nekatera zadnje mesece javno zavzemal.

Predsednik je nazval svoj načrt z besedami: — Definitiven program za odpravo deflacije.

— Namen tega programa je, — je dejal Hoover, obnoviti stari "job", ne pa ustvariti novega. — Delavcem v pisarnah in v delavnicah je treba pomagati, obnoviti je treba njihovo nakupno silo, da bo povpraševanje po deželnih produktih naraslo. Na kratko povedano, procese likvidacije in deflacije je treba preprečiti ter povesti deželo na pot prosperitete.

— Ta program, — je poudaril predsednik, — bo izvedel ugoden vpliv na vsakega možkega, vsako žensko in otroka ter ne bo dajal prednosti nobenemu razredu oziroma skupini.

Predsednik zahteva naj dajo brezposelnim podporo prostovoljne organizacije in krajevna zastopstva.

Tovarnarji naj delo razdele, da bo mogoče zaposliti čimveč delavcev.

Hišnim posestnikom naj se pomaga z obnovitvijo morgičev.

Banke, ki so bile zaprte, naj čimprej mogoče prično z delnimi izplačili vložnikom.

Ustanoviti je treba zasilno rekonstrukcijsko finančno korporacijo.

Banke je treba zaščititi potom narodne kreditne zveze ter revidirati bančne postave, da bodo bolj služile varstvu vlagateljev.

Zvezne izdatke je treba zmanjšati in povišati davke.

— Poziv za podporo nezaposlenim je našel sijajen odmev, — je izjavil predsednik. Iz vseh krajev dežele prihajajo poročila, kako razne krajevne organizacije pomagajo nezaposlenim. S tem je ta problem za stalno rešen, in organizacije, ki so bile v ta namen ustanovljene, bodo še naprej poslovale.

Delodajalci so organizirani in bodo svoje delavce delno zaposlovali, namesto, da bi jih gotovo število odpustili. S tem bo pomagano milijonom ljudi, ki bi bili sicer brez vsakih dohodkov.

Japonski kabinet je odstopil

NOBLOVA NAGRADA

Dr. Nicholas Murray Butler in Miss Jane Adams sta dobila Nobelovo nagrado. — Butler se zavzema za svobodno trgovino.

Predsednik Columbia University v New Yorku dr. Nicholas Murray Butler in pisateljica Miss Jane Adams sta bila za leto 1931 odlikovana z Nobelovo nagrado za mir.

Ko je dr. Butler prejel to novico, je rekel, da je to največja čast, katero bi v svojem življenju mogel doseči.

Dr. Butler je rekel, da je bila konferenca v Ženevi v januarju velikega pomena in ako bi se na kak način izpremenilo, kar je bilo tedaj sklenjeno, tedaj pravi, da ne ve, kaj vse bi se moglo zgoditi v prihodnjih desetih letih. Narodi bi padli v jamo bupa in si ne mogli več pomagati.

Ko so ga častnikarski poročevalci obiskali, je sedel dr. Butler na stolu, katerega je rabil Benjamin Franklin v knjižnici vseučilišča. Dr. Butler obhaja letos svoj 70. rojstni dan in tridesetletnico, odkar je predsednik Columbia vseučilišča.

Svoje čestitke dr. Butlerju in Miss Adams je po radiju izrazil norveški poslanik Wilhelm Morgenstjerne.

OPERNA PEVKA JE IZGINILA

Santa Bionda je nenadoma izginila. — V pismu namiguje na samomor. "Nikdo me ne bo videl več."

Predno se je pričela popoldanska predstava v Metropolitan Opera House v New Yorku, je bilo ravnanje sporočeno, da je operna pevka Santa Bionda nenadoma izginila. Nastopiti bi imela z Rozo Ponselle v operi "Lanottedi Zoraima".

V njeni sobi v Plaza hotelu so našli pismo, v katerem pravi svojem učitelju v petju Rosakiju, da se namerava usmrtiti. Pismo se glasi:

— Nimam poguma, da bi vzela plin; toda končala se bom na kak drug način. Nikdo me ne bo več videl.

Nikdo v hotelu in tudi njeni bližnji poznanec in prijatelj niso čisto povedali, kaj je bil vzrok njene potrebe zadnjih dni. Kot pravijo njene tovarišice v operi, je bila pri zadnji predstavi zelo dobro razpoložena in ni kazala ničesar, iz česar bi se moglo sklepati, da ima kake težave v svojem življenju.

Vsi člani Metropolitan opere so bili presenečeni, ker je priljubljena pevka tako skrivnostno izginila. Nikdo ne more razumeti, zakaj bi si vzela življenje.

Njeni prijatelji pravijo, da je Bionda lansko leto zelo veliko denarja izgubila na Wall St. in da je bila vsled tega v denarnih za-

DURINGER JE PLAČAL ZA SVOJ GREH

Bil je njegov 26. rojstni dan. — Umoril je plešalko. — Jokal je pri zadnji večerji.

SING-SING, N. Y., 11. decembra. — Rudolf Durringer je bil usmrčen v električnem stolu kmalu po 11. uri ponoči, ker je ustrelil plešalko Virginio Brannen 27. aprila. Oba sta se vozila v avtomobilu, katerega je vozil Francis Crowley, ki se tudi nahaja v smrtni celici zaradi umora nekega policista.

Bil je ravno 26. rojstni dan Durringerjev, ko je moral umreti. Durringer je bil najtežji, kar jih še umrlo v električnem stolu; tehtal je namreč 220 funtov. Hrana v ječi mu je najbrže teknila, kajti za časa zapora se je zredil za 40 funtov.

Durringer je zadnji dan svojega življenja večinoma molčal, samo rekel je: — Naj bi saj moje usmrčenje preložili čez moj rojstni dan ali pa čez Božič.

Zadnji dan so ga obiskali stariši in sestra ter je bilo materi dovoljeno, da je pri slovesu poljubila svojega sina.

Nekaj ur predno je šel v smrt, se je poslovil od 23 na smrt obsojenih tovarišev in nazadnje je bil peljan še k celici svojega prijatelja Crowleya. Ko sta si segla v roke, je Durringer jokal, Crowley pa se je smejal. Durringer je prosil, da bi smel imeti zadnjo večerjo skupaj s Crowleyem, kar mu je bilo dovoljeno. Jedla sta molče. Za večerjo sta imela pečeno kokoš, zmečkan krompir, cranberry omako in ice cream.

MELLONA HOČEJO ODSTRANITI

WASHINGTON, D. C., 11. decembra. — Poslanec Wright Patman iz Teksasa je objavil, da bo pri sedanjem zasedanju kongresa stavil predlog, da je državni zakladničar Andrew W. Mellon odstavljen s svojega mesta.

Patman je rekel, da ima že skoro končane vse podatke, s katerimi hoče podpreti svojo zahtevo. Svoje zahteve bo opiral na staro postavbo, da zakladniški tajnik ne sme biti zaposlen v nikakem trgovskem podjetju.

ZAROTNIKI NA FILIPINH

MANILA, Filipinski otoki, 11. decembra. — Poročila da tajno društvo "Tangulan", namerava vprizoriti vstajo, so imela za posledico, da je bilo aretiranih 115 oseb z revolverji.

Governor George Butt pravi, da je Tangulan v zvezi s stranko, ki se poteguje za neodvisnost Filipinskih otokov.

dregah. Pa niso mislili, da jo je ta izguba tako zelo potrla.

Bionda je bila poročena in možovo ime je Nezzullo, ki je krojač v New Haven, Conn.

TORNADO V ARKANSAS

Tornado je ubil tri osebe. — Devet oseb v razvalinah. — Stariši in sedem otrok rešenih iz razvalin.

TEXARKANA, Ark., 11. decembra. Tornado, ki je zadel to mesto zgodaj zjutraj, je ubil tri osebe, mnogo več pa jih je ranil.

Tornado, kateremu je sledila velika ploha, je porušil hiši nekega Oerryja in Hardina. Dva Hardinova otroka so našli na polju, kamor jih je zanesel vihar, ki jih je dvignil iz postelje.

Nedaleč od obeh teh hiš je vihar porušil koč nekega črnca. V razvalinah koč so ljudje našli moža, ženo sedem otrok, — vse žive. Bili so samo malo ranjeni.

H. F. POWERS BO MORAL VISETI

Powers je bil obsojen na smrt na vislicah. — Porota se je posvetovala samo dve uri.

CLARKSBURG, W. Va., 11. decembra. — Harry F. Powers je bil spoznan krivega umora Mrs. Dorothy Pressler Lemke iz Northboro, Mass. Ker ga porota ni priporočila za pomilostenje, bo moral Powers plačati svoj zločin na vešalih. Porotniki so se posvetovali samo dve uri in 15 minut.

Powers je z ogledi v raznih časopisih iskal neveste. Priglasila se je med močvirne željnimi ženami tudi vdova Lenke. Ko je iz nje izvil ves njen denar, jo je umoril. Ista usoda je zadela tudi Mrs. Asta Buick, Elcher in njene tri otroke.

Ko je bila razsodba razglašena, je tisočglava množica pred sodiščem v priznanje razsodbo zasluže kazni glasno odobrvala.

NOV POHOD BREZPOSELNIH V WASHINGTON

PITTSBURGH, Pa., 11. decembra. — Brezposelni, ki so ta teden šli v Washington, da predsed. Hooverju predložijo svoje zahteve glede delavskih razmer, so na svojem povratku v tem mestu imeli sejo in sklenili, da bodo v februarju zopet šli v Washington.

Prihodnje potovanje se bo pričelo 4. februarja. Vsi pa so mnenja, da so dosegli moralno zmago, kajti pokazali so, da so delavci med seboj složni.

GRE POJOČ NA ELEKTRIČNI STOL

CHESTER, Ill., 11. decembra. Štirje morileci so umrli v električnem stolu; eden, črnc, je malo pred usmrtnitvijo zložil pesem, katero je bil na potu na električni stol.

Črnce Jackson je pel, ko je sedel na električnem stolu: — Gospod, snidem se s teboj pri lepih vratah; tam me počakaj, ko pridem.

PODLEGEL JE OSTRI KRITIKI GLEDE ZUNANJE POLITIKE

TOKIO, Japonska, 11. decembra. — Japonski zunanji minister Wakatsuki je danes izročil mika-du svojo resignacijo. Zaeno z njim so odstopili vsi ministri. Resignacija se je baje zato izvršila, ker so po vseh deželah ostro kritiziral japonsko zunanjo in finančno politiko.

Voditelji obeh političnih strank, Minseito in Seigukai, so se že začeli posvetovati, da bodo izbrali novo ministrstvo. Sedanji ministri bodo ostali toliko časa v uradu, da bo storjen nov kabinet.

Kot domnevajo merodajni krogi, bo posledica te izpremembe možnost, da bo Japonska odpravila zlato valuto ter omejila izvoz zlata.

Ker je bilo izza meseca oktobra poslanih samo v Združene države za stotainpetdeset milijonov dolarjev zlata, da se zadosti tamošnjim plačilnim obveznostim, se je pojavil strah za japonsko valuto.

Voditelji opozicijske stranke so že izjavili, da bo zlata valuta odpravljena, ako pridejo na krmljo.

Opozicijska stranka je tudi za ostrejšo mandžursko politiko, toda to vprašanje je vsled mirovnega predloga sveta Lige narodov stopilo precej v ozadje.

Tri možnosti so za storitev novega kabineta. Mogoče se bo vrnil ministrski predsednik Wakatsuki na svoje mesto, mogoče bo prevzel kako drugo ministrstvo, mogoče bo pa dospel na krmljo bivši ministrski predsednik Takahashi. To bi se zgodilo seveda le v slučaju, če bi bilo storjeno koalicijsko ministrstvo.

Japonski državni zbor se bo sestal dne 24. decembra.

MLADENIČ JE USTRELIL MLADO ŽENO

Deček, star 16 let, se je vadi v streljanju in ustrelil žensko. — Za cilj je imel električno luč.

Včeraj smo poročali, da je bila v West Orange, N. J., skrivnostno ustreljena Mrs. Grace Giuliano, mlada žena bogatega tovarnarja, ko je stopila v kopalno sobo svojega stanovanja.

Policija je dognala, da jo je zadel strel z puške 16-letnega Edwina Flastrea, ki je s strehe domače hiše nasproti Giulianovega stanovanja streljal v električne luči, hoteč se vežbati v streljanju.

Po peturnem izpraševanju je Flaster slednjič priznal, da je s štirimi svojimi prijatelji streljal s strehe domače hiše in je bilo mogoče, da je kaka krogla zadela Mrs. Giuliano v hiši nasproti ceste.

SMETONA LITVINSKI PREDSIEDNIK

KAUNAS, Litvinska, 11. decembra. Antonus Smetona je bil zopet izvoljen za predsednika Litvinske. Bil je že pet let predsednik.

GRADITEV PARNIKA VSTAVLJENA

Cunard proga je hotela zgraditi največji parnik na svetu. — Premalo potnikov in delo je vstavljeno.

LONDON, Anglija, 11. decembra. — Vsled velikega primanjkljaja letosnje leto v parobrodnem prometu je Cunard ustavila gradnjo največjega svojega parnika, ki je do sedaj znan samo še pod imenom "St. 534".

Parnik je dolg 1018 čevljev in bi imel 73.000 ton. Kolikor se more presoditi iz dosedanjega dela, bi bil parnik splavljen v treh mesecih in bi bil postavljen v službo v poldrugem letu.

Parnik bo veljal 30 milijonov dolarjev in bo najbolj razkošno opremljen. Ker je sedaj delo na njem ustavljeno, ni znano, kdaj bo dograjen.

UKRADENA POŽARNA BRIZGALNA

HANOVER, N. J., 11. decembra. — Dolgo je mesto čakalo na prihod nove požarne brizgalne in slednjič je dospela. In mesta je bilo ponosno na novo lepo rdečo brizgalno.

Neko je ponoči ukradel ta ponos mesta in brizgalno odpeljal. Zjutraj je nek deček, ko je šel v šolo, zapazil brizgalno na ulici, pa ni bilo nikogar v njej. Naznanil je policiji, ki je zopet pripeljala brizgalno nazaj.

LOVILA MIŠ IN UMRLA

LACONIA, N. H., 11. decembra. Mrs. Julia Bissonette, stara 60 let, je zagledala v svojem stanovanju, ko je prišla pozno domov, miš. Skušala jo je ujeti in jo je podila po sobi. Pri tem pa se je tako zelo upehala, da se je zgrudila in je umrla.

BREZPOSELNOST V FRANCJI

PARIZ, Francija, 11. decembra. Delavski minister je naznanil poslanski zbornici, da je 300.000 oseb v Franciji brez dela, poldrug milijon pa jih dela samo po nekaj dni na teden.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President L. Benedik, Treas.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
140 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za imenstvo za celo leto	\$7.00
Na četrti leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih tedaj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebni se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivalnice naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3978

VIŠJI DOHODNINSKI DAVEK

Predsednik Hoover je naslovil v sredo novo poslanico na kongres, v kateri je poudarjal potrebo novih davkov. Njegova poslanica ni prišla nepričakovano. Narod je bil že precej časa pripravljen nanjo.

Vse so pa presenetile ogromne vsote, katere je predsednik navedel in dostavil, da so potrebne za pokritje primanjkljaja v zvezni blagajni.

Začetkom vojne so se davkoplačevalci naučili računati s temi ogromnimi številkami. Čitali so predsednikovo poslanico in zmagovali z glavami, ko so našli na odstavek, da bo obdajenje le začasno, in da bo trajalo kvečjem dve leti.

Tudi predsednikovega poziva, naj kongres štedi na vseh koncih in krajih, ljudje ne vzamejo za resno, češ, da je poziv le prazna fraza, ki je bila pač zato izgovorjena, ker bodo prihodnje leto predsedniške volitve.

Depresija, ki vlada že dve leti, je povzročila tudi v zvezni blagajni veliko praznoto. Primanjkljaj je treba pokriti na ta ali oni način. Po predsednikovem mnenju bi se dalo primanjkljaj pokriti z davki, če bi bile opuščene nekatere olajšave, ki so sedaj v veljavi.

Poročeni moški, ki zaslužijo manj kot tri tisoč petsto dolarjev, in samci, ki nezaslužijo več kot dva tisoč petsto dolarjev, so sedaj oproščeni dohodninskega davka.

V bodoče naj bi bila mera znanstveno znižana. Dohodninski davek naj bi plačal vsak samec, ki zasluži več kot tisoč dolarjev, in vsak družinski oče, ki ima več kot dvatisoč petsto dolarjev dohodka. Na vse večje dohodke bi bil davek znatno večji.

Skoro istočasno je objavil državni zakladničar Mellon, da bo treba naložiti davek na kupne pogodbe, radio, telefonske pogovore, brzojavke, avtomobile, cigarete in na gledališke vstopnice. Tudi davek na dedščine bi bilo treba zvišati.

Kako bodo kongresniki odgovorili na te Mellonove in Hooverjeve predloge, se zaenkrat še ne ve. Takoj po objavi Hooverjev poslanice in Mellonovih priporočil, se je izvedelo, da bodo demokratje sestavili svoj lastni davčni načrt, s katerim se bodo brez dvoma strinjali tudi progresivni republikanci.

Ako bo ta načrt kaj boljši in če bodo po njem davkoplačevalci bolj razbremenjeni, je ševeda drugo vprašanje.

Nove predsedniške volitve se bližajo, in pri narodu, bo imela večjo zaslombo tista stranka, ki bo davkoplačevalce najmanj obremenila. Ker so pa novi davki edini izhod iz zagate, je vprašanje, če se bo demokratom posrečilo sestaviti za davkoplačevalce ugodnejši davčni program nego so ga sestavili republikanci.

SRNJAKA V BOJU — IZGUBILA ROGOVE

STEAMBOAT SPRENGS, Colo.
11. decembra. — Dva velika srnjaka sta se srečala in pričela sta se bosti.

Ko farmerji zapazijo borbo, grede bliže in vidijo, da je sneg okoli srnjakov napojen s krvjo. Srnjaka pa sta se tako zamotala v rogove, da se nisa mogla ločiti. Farmerji so odžagali srnjakov rogove, da so jih oprostili. Nato sta srnjaka zbežala v gozd eden poleg drugega — zopet prijatelja.

POVODENJ V MEHIKI

MEXICO CITY, Mehika, 11. decembra. — Več ulic mesta Oaxaca je peplavila voda, ki je do pet čevljev globoka. Tekom nevihte je strela udarila v kapitol valed česar je bilo več oseb nekoliko prozadetih vsled strele, toda ranjen ni bil nobeden.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Zdrženih državah.

INDUSTRIJALNE KRIZE V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Kako dolgo bo trajala sedanja gospodarska kriza? Mnogo je optimistov, ki so par mesecev po pomolu na Wall Streetu povohali znake povratka prosperitete in v zvezi s tem razočaranjem jih vidi zopet vsak mesec. Mnogo pa je tudi pesimistov, ki proročujejo, da bo treba vsaj 25 let do povratka normalne industrijske delavnosti v tej deželi.

Izkušnja nam pove, da so se optimisti varali, kajti sedanja depresija se je izkazala kot jako dolga. Ali gospodarska zgodovina Združenih držav očividno niti ne upravičuje pesimističnih proročanj onih, ki ne vidijo bližnjega izhoda iz sedanje krize.

Ako pogledamo nazaj v zgodovino Amerike, vidimo stalen in poseben gospodarski razvoj in napredek. Začela je z naseljevanjem, ki je dovelo do hitre kolonizacije dežele, in sledil je hiter razvoj industrije, poljedelstva, trgovine, prometa in prometnih sredstev, ki je povezal osamljene naselbine kolonijalne dobe v današnjo industrijsko skupino. Ali gospodarstveni razvoj nove dežele se ni vršil enakomerno. Ni bilo le hitrih napredkov, marveč tudi presledkov gospodarskega zastajanja.

V zadnjih sto letih je dožela doživela petnajst takih gospodarskih zastojev. Te industrijske depresije so trajale več ali manj časa, od malo mesecev do petih let, ali iz vsake izmed teh kriz je dežela izšla močnejša kot poprej. Dejanski so debe največje industrijske krize nastale v obdobjih, ko je bil gospodarski razvoj v splošnem življenjskega standarda, sledile takoj za nekaterimi izmed najhujših gospodarskih kriz v ameriški zgodovini.

Kriza leta 1837

Prva splošna gospodarska kriza v Združenih državah je bila morda leta 1819, ko se cene padle prav polomino in so bile industrije paralizirane skoraj za tri leta. Ali najhujša in najdaljša kriza pred Civilno vojno je bila ona leta 1837. Pred to krizo je bil fenomenalen razvoj industrije in prometnih sredstev, stremelimi po zvezi med Zapadom in vzhodnim morjem v svrhu novih tržišč za zapadnega farmerja in vzhodnega tovarnarja. Tekom enega desetletja skoraj pol milijona dolarjev se je investiralo v notranje gradnje in ta denar je bil večinoma izposojen iz Evrope. Tok priseljencev je prodiral v dolino reke Ohio in začela se je divja spekulacija z javnimi zemljišči. V onih letih je bila javna domena kakih 2000 milijonov akrov na razpolago vsakemu, ki je hotel kaj zemlje, ali seveda zemlja blizu obstoječih naselbin je bila bolj privlačljiva. Nastale so Potemkinove vasi, naselbine iz papirja, da se vabijo naseljenci, in zemljišča, dostikrat kupljena po 20 centov in redkokdaj po \$1 za akro, so se preprodajala po 50 do 100-krat toliko, kolikor je znašala izvirna cena.

Ta doba pretirane ekspanzije in spekulacije je prišla do naglega konca leta 1837. Cena zemljišč je v šestih mesecih padla za 40 milijonov dolarjev. Papirnatih bankovci so izgubili do 50 odstotkov svoje vrednosti. Več kot 600 bank je bankrotiralo. Bilo je mnogo bankrotov in deset tisoč vseh vzhodnih tovarn se je zaprlo. Ta derezija, ki je bila izmed najbolj strašnih in dalekosežnih v ameriški zgodovini, je končala še le leta 1842. Vendarle za njo je takoj sledila doba gospodarskega razvoja in napredka.

Kriza leta 1873

Drugi kritični zastoj hitrega gospodarskega razvoja se je vršil leta 1873. Spremila ga je panika na Wall Streetu. Vrednostni papirji na borzi so se prodajali za vsako ceno. Mnogo bank in brokerjev je propadlo in borza je bila zaprta za deset dni. V samem letu 1873 se je zabeležilo 5000 bankrotov. Tovarne so se zaprle in trije milijoni ljudi je ostalo brez dela. Nastala je depresija, ki je trajala pet let. Kakor v prejšnjih krizah je bila ta depresija posledica pretirane ekspanzije in spekulacije v vseh panogah industrije. Razvoj zapada se je vršil mizlično. Ogromni kapitali so se investirali v železnice, pristanišča in tovarne, prehitro za resnične potrebe. Trebalo je daljše dobe likvidacije in poravnave, da se kolo industrije spravi v normalni tir. Ko je končno prišlo do tega, nastopila je nova doba razvoja in takoj po letu 1879 se je življenjski standard dežele povzdignil do višine, o kakršnem niso ljudje niti sanjali pred krizo leta 1873.

Panike v letih 1893 in 1907

Da navedemo še eno izmed najhujših kriz, nastala je leta 1893 panika v poslovnem svetu in trgovini in industrija je bila disorganizirana. Na stotine bank in na tisoče trgovin je bankrotiralo. Mnogo železnic je prišlo v roke prisilnega upravitelja. Zaslužki so znatno padli in gradnje so zastale. Bilo je strajkov, neredov in splošne bede. Depresija je nadaljevala skoraj tri leta, ali sledila je zopet doba razvoja in povzdiga blagostanja. Nastale so velike industrijske kombinacije in proročevalo se je, da te bodo v stanu kontrolirati pretirano produkcijo in ekspanzijo. Ali že po enem desetletju je "veliki biznes" izgubil svojo običajno predvidnost in spustil se v pretirane spekulacije. Leta 1907 nastala je ostra reakcija. Likvidacije so prizadele trgovino in industrijo po vsej deželi.

Po svetovni vojni smo imeli industrijski zastoj v l. 1920—22. Po visokih mezdah in izboljšanih razmerah so se zopet prikazale "bread lines", ki so jih mnogi smatrali kot stvar preteklosti. Nastala je zopet živahna delavnost v industriji, dokler nismo zopet v jeseni leta 1929 morali plačati za prejšnji pretirani razvoj, za namno produkcijo preko potrebe trenutka, za obročno kupovanje na račun prihodnjih zaslužkov, za splošno divje spekuliranje na borzah in za druge pretiranosti moderne industrijske življenja.

FLIS.

PLESOČI POLICIST.

Redar Bargielski iz manjšega kraja v okolici Varšave je bil znan kot zelo čestit in nečimeren človek. Ni prenesel, da bi mu kdo v kakršnem koli področju očital nevednost.

Pri neki veselici je te dni stopil k neki igralki iz Varšave in jo prosil za ples. Hotel se je z njo postaviti pred drugimi ljudmi. Toda igralka mu je odbila, češ, da ga je videla plesati in da mož ne razume niti začetnih korakov. Hrupen smeh se je dvignil na te besede, vse se je rogal ubogemu policistu. To ga je spravilo čisto iz sebe, zgrabil je igralko za ramo in jo hotel prisiliti, da bi plesala z njim. Nato ga je njegov navzoči predstojnik napodil iz dvorane. To je Bargielskemu vzele poslednji ostanek pameti. Stekel je na cesto in si pogljal med krogle v glavo. Bil je na mestu mrtve.

Zopet samomor delavca.

Okrog 13. ure se je pri gozdu v Studeneh vrhul pod vlak 25. letni kovač Rudolf Jezernik iz Studencev, zaposlen kot delavec pri nožarju Tomaschitzu. Vlak mu je odrezal glavo. Njegovo namero je sicer v zadnjem trenutku opazil neki pasant in hotel ustaviti vlak, a bilo je že prepozno. Vzrok samomora ni znan.

Čudna dogodivščina plesarskega mojstra.

Prav čuden doživljaj je doživel neki plesarski mojster iz Ljubljane. Stvar je precej tragična, ne pogreša pa tudi humorja.

Zvečer so se sešli v gostilni Troha ob Ljubljani trije mladi Bosanci, 27-letni Bešič B., 24-letni Mošo D., 24-letni Lazo V., ter 19. letna Jožica, ki je čeprav še tako mlada, že ločena žena. K družbi je priselil še ljubljanski plesarski mojster ter je začel dvoriti Jožici. Jožica je na policiji priporočevala, da ji je ponudil vino, radi katerega ji je postalo slabo in je padla v omedlevico. Nagoval jo je, da ga sprejme. Z gosko, ki jo je kupil za 80 Din pri gostilničarki, sta počasi korakala proti Prisilni delavnici in sta se v senci dreves ustavila. Jožica pravi, da jo je začel M. nagovarjati k različnim dejanjem, kar pa je ona odklonila. Možakar je postal nasilen, nakar je ona začela kričati. Prihiti so navedeni trije Bosanci ter ga vrgli ob tla. Kaj se je zgodilo potem, ona ne ve, ker je postala nezavestna.

Malo drugače je na policiji priporočeval zadevo plesarski mojster. Do napada pod senco dreves se njegovo pripovedovanje kodlikor toliko ujema z izjavo Jožice. Glede napada Bosancev pa trdi, da so ga podrli na tla in ga držali, Jožica pa mu je medtem preiskala žepa in mu vzela 2 bankovca po 1000 Din, ter 1 ali dva bankovca po 100 Din, nakar so vsi štirje izginili v noč. Plesarski mojster je stvar takoj prijavil policiji, ki je še isto noč poslala policijsko patruljo, ki je storilec izsledila in vtaknila v policijski zapor.

Pri zaslišanju so vsi aretiranci zanikali, da bi nasilno postopali s plesarskim mojstrom posebno pa so zanikali dejanje tatvine. Policija jih je navzile temu pridržala v zaporu in jih bo izročila sodišču.

Namesto podgano je ustrelil vajenca.

Mesarski pomočnik, uslužben pri mesarju in prekaževalen Kar-

Bolni želodec ozdravljen

Presenetljivo je kako hitro Nuga-Tone prožene neprebravnost, kisli želodec, plin ali vžiganje iz želodca in črev, kolcanje, glavobol, slab okus v ustih in enako stanje valed slabe prebave. Nuga-Tone reši vaš život glavne bolezni in vam da novo pomoč in življenje organom. Očista živce in mišice, odpravi zaprtost, zboljša splošno zdravje in napravi dobro počutje osvobodijo spanje. Nuga-Tone se prodaja v lekarnah. Ako ga lekarnar nima naročite mu naj ga naroči za vas od trgovca na debelo. —Adv't.

Iz Slovenije.

ničniku v Slovenjgradu, si je privoščil svoje vrste šport in streljal za zabavo na podgane. Namesto podgane, je pa po nesreči mladi neizkušeni lovec zadel vajenca, ki je z zanimanjem sledil zanimivemu lovu. Zadel ga je v glavo. Ker je bil naboj že star in strelec še previdei, poškodba ni huda, tako, da je ranjenec lahko stal v domači oskrbi.

Napadel je z nožem — svinje.

Pred dnevi je posestnik Janez Štanacar iz Telč popoldne spustil iz hleva na pašo dve svinji. Ko ju je pa pred mrakom hotel zapreti v hlev, je opazil, da živali močno krvavijo. Pri bližnjem ogledu je pa videl, da je eno prase zrezano po vsem telesu, posebno po hrbtu in trebuhu tako, da so mu čreva silila ven, dočim je bilo drugo manj nevarno ranjeno. Pozval je hitro sosede ter so eno svinjo zaklali. Drugo prase bo pa morda ozdravelo. Škoda, katero trpi Janez Štanacar je ocenjena na 1000 Din. Nečloveški napad na nedolžne živali razburja vso okolico. Za storilec poizveduje orožništvo.

Povzročil je Hrastničanom mnogo gorja, zdaj je zblaznel.

Um se je omračil glavnemu ravnatelju Združenih steklarov H. Stadlbauru, bivajočem sedaj v Zagrebu. Bolezen baje ni ozdravljiva in je bil prepeljan v neki sanatorij na Dunaj. Starejši Hrastničanje se še vedno spominjajo onih časov, ko je igral St. tam tako važno vlogo. Bil je voditelj vseh napadov na Slovence, zlasti na člane Sokola. Baš radi tega je zahteval po prevratu hrastniški narodni krajevni odbor, da mora St. iz Hrastnika ter je moral položiti celo znatno kavejvo v varstvo, da se gotovo številno let ne povrne več tja. Naselil se je v Zagrebu, kjer je bil — sicer navaden pisar, brez šol, imenovan za glavnega ravnatelja steklarov. Ko so ga peljali pred nekaj dnevi skozi Zidani most na Dunaj, je klical tam glasno "heil".

Pri težki nesreči, ki ga je doletela, mu hočemo odpustiti vsa gorja, ki jih je zakrivil nad domačim hrastniškim prebivalstvom.

IŠČEM SVOJEGA STRICA

John Grozdina roj. v Vel. Mraševu, in je odšel z doma že pred 20 leti. Nahajal se je v Clevelandu, O. Prosim rojake, katerim je kaj znano o njem, da mi sporoče, bom zelo hvaležen. Najljubše mi je pa, če se sam oglašite. — Anton Grozdina, 439 Burton Ave., Sudbury, Ont., Canada.

KJE STA moja dva sina David in Frank Pajk, katera pogrešam že od leta 1917. Kdor kaj ve, naj mi sporoči, ali naj se pa sama javita svojem očetu: Franc Pajk, Sp. Hudinje, šte. 23. pri Celju, Jugoslavija. (2x 11&12)

Peter Zgaga

Nemški državni kameter Brünning je zapretil Hitlerjevemu pristajšem, da bo proglasil v Nemčiji vojno pravo, če ne bodo mirovali.

Ta pretnja ne bo dosti zalegla. Nemčija je namreč že vsega vajena.

Vojno stanje se ji zdi normalno stanje.

Predsednik Hoover ni v svoji poslanici niti z besedo omenil prohibicije.

Nekateri mu to hudo zamerijo, kar pa nikakor ni prav.

Za božjo voljo, kakaj bi pa omenjal stvar, katere ni?

Se dvanaest dni imamo do Božiča.

Veselo praznike bi vam voščil, pa rajše ne.

Voščilo je le prazen zvok, ki nič ne zaleže.

Delavec bo imel šele tedaj veselo praznike, ko bo njegova beseda kaj zalegla na najvišjih mestih.

In vse kaže tako, da bo moral sam poskrbeti, da bo zalegla.

Sedaj je advent, čas pobožnega premišljevanja.

Toda ker so taki časi ni nič čudnega, če se v pobožno premišljevanje sempatam tudi kaka kletvica vrine.

Te dni sem čital par značilnih o idrijskih žlikrofih, katere sem bil v svoji razpravi pozabil omeniti.

Idrijski in žlikrofi sta nerazdružljivo združena, tako naprimer kot eigan in uš.

Žlikrofi je edino le ta, da uši eigauna žro, pri Idrijsčanu in žlikrofih je pa ravno narobe.

Kadar ješ žlikrofe, moraš imeti istočasno enega v goltanu, enega v ustih, enega na viličah, enega moraš pa z očmi požirati.

Po mojem skromnem mnenju ne stavi takih pretiranih zahtev nobena druga jed pod božjim solncom.

Newyorški župan je postal glavar Navajo Indijancev.

Upati je, da mu bodo Navaja Indijanci povzročali manj sitnosti kot mu jo povzročajo Newyorčani.

Farmer, ki je imel velike nasejagode, je peljal voz gnojnamo blazinec.

Neki norec pogleda skozi okno in ga vpraša:

— Kaj pa pelješ?

— Saj vidiš — odvrne farmer, — gnoj vozim.

— Čemu ti bo? — poizveduje norec.

— Za jagode ga bom rabil.

Norec nekoliko pomisli in pravi:

— Onoj na jagode? Kaj si znal? Pri nas pa ne devamo na jagode gnoj, pač pa sladkor in smetano.

Mlad zakonec je ves srečen pripovedoval:

— Tisti dan, ko sem se poročil, sem dobil brzojavko, da sem zadel glavni dobiček v znesku dvajsetih tisoč dolarjev.

Star zagrizen pečlar mu je pa odvrnil:

— Smolo si imel, prijatelj. En dan prepozno so ti brzojavili.

— Moja žena je jako varčna, — je pripovedoval rojak. — Ko je zadnjič obhajala svoj dvaintrideseti rojstni dan, je zataknila v kek samo osemindvajset svečic.

Madama Lupescu, ljubica romunskega kralja, je prestopila iz židovske v katoliško vero.

Katoliška cerkev ne bo s to novo pridobitvijo posebno na dobičku, pa tudi židovska vera ne bo imela posebne izgube.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZNERNE

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA

JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko Berilo

(ENGLISH-SLOVENE READER)

Stane samo

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 14th Street
New York City

KRATKA DNEVNA ZGODBA

K. W. ARAMIS:

KVALIFIKACIJA

Pozno v noč se je vračal tovarnar Solski, z ženo od znančev, kjer so igrali bridge. Komaj je Solski sedel v svoj avto, je zatisnil oči in žele je zadržal, ko ga je žena zdržala iz blaženega mira.

— Da ne pozabim, Mela bi te rada nekaj prosila.

— No?

— Hotela te je sama prositi, pa saj veš morala je skrbeti za goste. In tako je zaupala to zadevo meni... Meli vendar ni mogoče odreči prošnje...

— Danes je bil pri njih med gosti njen daljni sorodnik. Imeniten dečko baže, z najboljšo kvalifikacijo, pa že pol leta zaman išče službe...

— Takih je zdaj vse polno, draga moja.

— Toda Mela me je lepo prosila... Morda v naši tovarni —

— Niti govora ne more biti o tem! Saj začnemo kmalu odpustiti še te, kar jih imamo.

— Pa morda če druge. Saj imaš dovolj znančev. Če bi hotel...

— V sedanjem kritičnem položaju je to zelo težko.

— Meli na ljubo moraš nekaj storiti. Pošlje ti ga kar v pisarno, da se osebno seznaniš z njim... Si-

ser ga pa nekoliko že poznaš.

— Jaz da ga poznam? Kdo pa je?

— Tisti svetilolasi, visoki, ki je nocoj igral s teboj bridge...

— Ah, tisti! Ta nai se pa le nikar ne trudi...

— Kako to? Bajti ti hoče predložiti svoja spričevala, da spoznaš njegovo kvalifikacijo...

— Jo že poznam.

— Kako jo moreš spoznati? — Morda že od prej? — se je začudila gospa Solska.

— Ne, ne. Toda zadostuje mi, kakor sem ga spoznal danes. Le pomisli: igra z menoj in izbije nasprotniku pikovega kralja, čeprav dobro ve, da jaz nimam asa. Mar more resen človek storiti kaj takega? A?

— Ne vem, toda...

— Zato pa jaz vem. Človeka s tako kvalifikacijo ne morem nikjer priporočiti. Saj vendar ne bom priporočal idiota!

LUEBEŠKI PROCES

Proces proti luebeškim zdravnikom, ki so zakrivil smrt in obolenje cele vrste dojenčkov zaradi cepjenja s pokvarjenim serumom proti tuberkulozi, se naadjuje z zasliševanjem prič in brez posebnih dramatičnih momentov.

Edini interesantnejši intermezzo je bil zadnje dni, ko je zagovornik prof. Deyckeja spravil na tapet članek, ki je izšel še pred pričetkom procesa v nekem berlinskem listu in ki je napovedoval, da bo zastopnik staršev postavil v procesu predlog, da se obtožba proti profesorju Deyckemu razširi na umor in sicer zaradi zavestnega prinešanja virulentnih človeških bacilov jeteke Calmettovemu preparatu. Deyckejev zagovornik je postavil dr. Freyu vprašanje "na čast in vest", da-li je on inspiriral ta članek, na kar je dr. Frey odgovoril na kratko: — Da!

Sledil je besedni spopad med obema odvetnikoma, med katerim je Deyckejev zagovornik ostro nastopil proti očitkom, da je njegov klient namenoma primešal serumu trupene klice, češ, da zadeva ta očetek njegovo osebo kot znanstvenika in človeka. Ugotovil je nadalje, da so tožitelji med razpravo sami sprevrtili, da prof. Deycke ne zasluži takšnega očitka, proti kateremu so se odločno izjavili tudi nekateri znanstveniki.

Ko se je ta spopad med obema zagovornikoma končal, se je proces nadaljeval z zasliševanjem raznih prič.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

OD SLABOSTI JE UMRL

Pred nekaj dnevi je umrl profesor Red, izumitelj brezdimnega smodnika. Na stara leta se je preselil v svojo hiško na deželi, ki je nikdar zapustil. Hiša je začela polagoma razpadati, na vrhu pa je rastle, kar je hotelo. Zvečer je bilo razsvetljeno samo eno okno, vsi drugi prostori pa so ostali temni. V hišo sta prihajala vsak dan le pek in mlekarica: ta dva sta postavljala svoje blago kar pred vrata, kjer sta našla tudi denar za blago.

— Pred nekaj dnevi pa sta našla oba, pek in mlekarica, svoje blago od prejšnjega dne nedotaknjeno. Trkala sta, a nihče se ni oglašil. Pek je obvestil policijo, ki je vlomila v stanovanje, kjer je našla profesorja nezavestnega na tleh. Policijanci zdravnik je dal profesorja prepejati v bolnišnico, kjer pa je kljub vsem naporom zdravnikov, da ga rešijo, vsled slabosti umrl. Osiabel je od lakote.

Londona policija je nedavno prišla in zaprla nekega vlomilca, ki se mu je bilo posrečilo takoj po vplomu pobegniti v neverjetno kratkem času. Policaji, ki so vlomilca zasledovali, so ga namreč med begom fotografirali s nekim posebnim fotografskim aparatom, ki omogoča slikanje tudi pri zelo kratki svetlobi. S pomočjo takega aparata so izsledili tudi neke tatove, ki so jo hoteli odkuriti z avtomobilom. Tudi te so hitro fotografirali in že naslednjega dne so jih prijeli in zaprli.

Bolečine v hrbtu
Bodisi lumbago, bodisi prenapetost mišicam je hitro pomagamo z linimentom
PAIN-EXPELLER

TRISTOLETNA ROJSTVA
PIONIRJA ZRAKOPLOVSTVA

300 letni jubilej Lane nas spominja tistega stoletja, ko so se ustvarjali temelji moderne eksperimentalne fizike, ko se je začelo naravoslovje otresati skolastične navlake, dušee vsak naraven razvoj. Takrat so živeli znameniti fiziki Guerivke, Torricelli, Boyle in drugi, sami pionirji stvarnega spoznavanja prirode. V tem stoletju je teklo tudi plodono življenje Lane, ki se je rodil decembra 1631.

Francesco Lana de Terzi je bil jezuit, toda mimo ozkega duhovnega poklica svojega reda se je mnogo bavil tudi s prirodoslovnimi vedami. Zbral je krožek učenic, ki so mu pomagali pri njegovih poskusih. Zanimiva je deloval do svoje smrti 1687.

Skoraj vse življenje je sestavljal veliko enciklopedično delo prirodoslovja, ki bi moralo iziti v devetih zvezkih pod naslovom "Magisterium Artis et Naturae". Kot nekakšen predhodnik tega življenjskega dela pa je izdal "Prodromo", knjigo, ki je za nas posebno zanimiva zaradi tega, ker je v nje že obravnaval zrakoplovstvo, kar je bilo za tiste čase nekaj neverjetnega.

V tej knjigi se namreč prav natančno bavi s načrtom zrakoplova, ki ga je premislil in zasnoval v vseh podrobnostih.

Zamislil si je, da bi iz štirih velikih krogel iz tenke bakrene pločvine izžgal zrak in privezal nanje lahke čolnike, ki bi ga morale breztrajne krogle zaradi velikega vzgona dvigniti in nesti po zraku.

Teoretično je bil njegov načrt povsem pravi. Kar se pa tiče praktične izvedljivosti jo je pa v glavnem delu sam zanikal, češ, da bi bile dovolj trdne krogle pretežke, če pa bi jih napravili iz tanjših pločvine, bi jih utegnil vnanji zračni pritisk streti, čeprav teoretično ni pravega povišja za to bojaznen.

Lana je vzbudil s svojim načrtom velikansko zanimanje in odobravanje pri sodobnih učenjaki, čeprav so tudi ti sprevrtili, da bi bil tak zrakoplov nemogoč. Učenjaki in tehniki so si bili in si bodo pač v vseh časih enaki. Prav tako je danes z vseмирsko raketo. Vsi trdijo, da je teoretično mogoča, praktično pa neizvedljiva.

Če bi se ne bil Lana takrat zarizel v svoji bakreni krogli, marveč bi izbral kako drugo, že takrat znano pot, da bi prestregel vnanji zračni pritisk, potem bi bil morda že takrat vzletel prvi zrakoplov, na katerega je moralo čakati človeštvo še dolgo vrsto let. Toda ne glede na neuspeh, je vendar treba priznati genialnost tega velikega moža, ki je za celo stoletje prehitel svojo dobo.

SLAMA PRINAŠA SMRT

Znani lastnik tvrde za izdelovanje kolonjske vode "Farina" Heilmann, je umrl precej nenavadne smrti. Pil je limonado iz kozarca s pomočjo slamice, ki je bila okužena z glivicami aktinomikozne.

Vsi poskusi zdravnikov, da bi mu izlečili nevarno bolezen, so bili zaman in tako je slamica umorila moža, ki je bil po reklamah za svoje izdelke v svetu zelo popularen.

20. oktobra so našli na Trgu revolucije v Tomsu onesvečenega, izžganega in oslabljenega bivšega člana okrajnega sovjeta (prvega ljudskega komisarja zunanjih zadev) Borisa Vasiljeviča Čičerina. Tako se glasi poročilo, ki ga je poslala državna politična uprava mesta Tomska centralni boljševiški vladi.

Se ni dolgo tega, ko je nastopal na vseh evropskih posvetovanjih in diplomatskih konferencah kot uradni zastopnik sovjetske Rusije potomec stare bojarke rodbine, bivši ataše carskega poslanstva v Londonu, ljudski komisar zunanjih zadev Boris Vasiljevič Čičerin. Čičerincev zasluge omenja v svojih zapiskih in spominih sam Lenin, ki pripisuje poznejšemu ljudskemu komisarju zunanjih zadev zelo važno vlogo v pripravi in boljševiški revoluciji sami. Kot ataše carskega poslanstva v Londonu je storil Čičerin ruskin boljševikom neprecenljive usluge, posebno je pa podpiral in pomagal Leninu, ki se je mudil takrat pod imenom Mayer v Monakovem. Ker mu je bila znana šifra carske tajne službe v inozemstvu, je Čičerin vedno pravočasno obveščal revolucionarje v inozemstvu, da jim prepreči nevarnost, da so jim carski detektivji za petami. S tem je seveda izdatno pomagal urediti in razširiti v inozemstvu mrežo boljševiških revolucionarjev.

Ker je imel dostop do vseh uradnih aktov in pečatov, je izdal Čičerin revolucionarjem potne liste in osebne legitimacije, da so lahko potovali v Rusijo in širili revolucionarni duh. Ko je postalo pozneje njegovo delovanje znano carski tajni službi, je pobegnil iz

Koledar
za l. 1932...

VSEBUJE poleg spisov dveh naših najboljših opazovalcev—Marka Rupnik in Franka Troha — dosti čtiva za ljubitelje povesti; tudi več zanimivih člankov, tehničnih razprav in drugih zanimivosti. Bogato je ilustriranih več člankov s slikami, ki bodo vsakega zanimali.

Cena
50c

Vpoštevajoč slabe gospodarske razmere, smo ga tiskali le omejeno število. Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga naročite še danes.

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street
New York, N. Y.

ŽALOSTNA USODA PRVEGA SOV.
JETSKEGA LJUDSKEGA KOMISARJA

20. oktobra so našli na Trgu revolucije v Tomsu onesvečenega, izžganega in oslabljenega bivšega člana okrajnega sovjeta (prvega ljudskega komisarja zunanjih zadev) Borisa Vasiljeviča Čičerina. Tako se glasi poročilo, ki ga je poslala državna politična uprava mesta Tomska centralni boljševiški vladi.

Se ni dolgo tega, ko je nastopal na vseh evropskih posvetovanjih in diplomatskih konferencah kot uradni zastopnik sovjetske Rusije potomec stare bojarke rodbine, bivši ataše carskega poslanstva v Londonu, ljudski komisar zunanjih zadev Boris Vasiljevič Čičerin. Čičerincev zasluge omenja v svojih zapiskih in spominih sam Lenin, ki pripisuje poznejšemu ljudskemu komisarju zunanjih zadev zelo važno vlogo v pripravi in boljševiški revoluciji sami. Kot ataše carskega poslanstva v Londonu je storil Čičerin ruskin boljševikom neprecenljive usluge, posebno je pa podpiral in pomagal Leninu, ki se je mudil takrat pod imenom Mayer v Monakovem. Ker mu je bila znana šifra carske tajne službe v inozemstvu, je Čičerin vedno pravočasno obveščal revolucionarje v inozemstvu, da jim prepreči nevarnost, da so jim carski detektivji za petami. S tem je seveda izdatno pomagal urediti in razširiti v inozemstvu mrežo boljševiških revolucionarjev.

Ker je imel dostop do vseh uradnih aktov in pečatov, je izdal Čičerin revolucionarjem potne liste in osebne legitimacije, da so lahko potovali v Rusijo in širili revolucionarni duh. Ko je postalo pozneje njegovo delovanje znano carski tajni službi, je pobegnil iz

Londona v Švico ter postal Leninov osebni tajnik in svetovalec v zadevah zunanje politike. Po svojem povratku v Rusijo Lenin ni pozabil na uslugo ein zasluge svojega bivšega tajnika in ko je zasedel mesto predsednika sovjeta ljudskih komisarjev, je takoj imenoval Čičerina ljudskim komisarjem zunanjih zadev.

In tu se je izkazal Čičerin dostojnega pomočnika svojega ministra, na diplomatskem polju je storil mnogo za utrditev boljševiške države. Njegov položaj je bil zelo trden, ker je užival popolno Leninovo zaupanje in zaščito.

Natana življenja pa Čičerin ni prav nič izpremenil, ko je zamenjal frak carskega diplomata za rusko gimnazijorko. Stanoval je v dvorcu svojih prednikov v Moskvi, vozil se je s posebnim salonskim vlakom in njegov bivši komornik, pozneje pomočnik, ni nikoli odloži belih rokavic, ko je serviral tovarišu komisarju čaj ali zakusko. Vajen zapadno-evropskega načina življenja je zvečer kaj rad oblekel smoking in si nataknil krizantemo v gumbnico. Za nastopne avdicije je sam določil ceremonijel in pojavljati se je vedno v posebnih uniformi, a kahetinski vinski kooperativu je moral vedno poslati tovarišu komisarju primerno število steklenic najfinjšega vina.

Dokler je bil Čičerin ljudski komisar, so bili plesi na sovjetskih poslaništvih in pri njem v Moskvi znanj na svojem bogastvu in razkošju. Ko ga je njegov namestnik Litvinov-Valah nekoč delikatno opozoril na ostro kritiko njegovega prečeta v vrstah drugih članov centralnega odbora, posebno pa na pikre opazke tajnika Stalina, je Čičerin samo zamahnil z roko in se pomilovalno nasmehnil.

Toda naenkrat je prišel polom. Leninova bolezen je hitro napredovala in 21. januarja 1924 je Vladimir Iljič umrl. Kmalu po njegovi smrti, ko je bil na vladni še Rikov, so Čičerina že potisnili ob stran. Sovjetski listi so začeli pisati o njegovi hudi življenjski bolezni. Čičerin je uradno demisijsko in odstopoval v Wiesbaden, kjer se je baje lečil. Njegova bolezen je bila v prvi vrsti političnega značaja. Končno se je moral Čičerin na pritisk odločujočih članov centralnega odbora, zlasti Stalina in Urickega, iz "zdravstvenih" ozirov umakniti iz javnega življenja in pro forma je bil imenovan za člana okrajnega sovjeta v sibirskem mestu Tomsu.

Ko je na dobil Stalin popolno oblast nad boljševiško Rusijo, je izgubil Čičerin tudi to mesto in začel je moralno propadati. Končno so ga našli od lakote izžganega in onesvečenega na trgu. Najstarejši Čičerinov sin je stopil pred dvema letoma v samostan. Lenin je nazival Čičerina "daragoj Borisa", njegovi nasledniki so ga pa zavrgli kakor izžeto citrino. Ne-

NOVA FAŠISTIČNA ŠOLSKA
REFORMA

RIM, 27. novembra.

V poslanski zbornici so v sredo popoldne razpravljali o strokovnih nadaljevalnih šolah. Poslanec Bascone je naglašal, da gre za novo fašistično šolsko reformo. Gentileva reforma iz l. 1923 se je nanašala pred vsem na italijansko klasično izobrazbo, z nadaljevalno strokovno šolo pa bo skušal fašistični režim izobraziti delavske mase. Za šolsko reformo je vlada določila le 7 milijonov lir in zato seveda ne bo mogoče doseči takšnih rezultatov, kakršni so potrebni z ozirom na veliko število ljudi, ki bi morali v strokovne nadaljevalne šole. Nadaljevalne šole je treba ustanoviti vsespod, če se hoče zares dvigniti strokovno izobrazbo delavskih mas, ki so zaradi industrializacije države v zadnjih 30 letih silno narasle.

Poslanec Giardina je skušal še bolj podpreti Basconova izvajanja. Dejal je, da bi bilo treba nuditi strokovno izobrazbo mladim delavcem povsem brezplačno. Če zaradi tega bo morala vlada, če bo hotela v celoti izvršiti novo reformo, izdati še veliko večje vsote za strokovne nadaljevalne šole. Ni namreč mogoče zahtevati od mladih delavcev, ki zaslujo le toliko, da se za silo prežive, da bi plačevali karne koli šolske in diplomatske takse.

Ministrski predsednik je poslanški zbornici predložil načrt zakona o novi družbi "Istituto di Credito Mobiliare". V svojem poročilu o potrebi takšnega zavoda pod državno kontrolo izvaja Mussolini med drugim: Znani dogodki na borzavi (spekulacijske afere, op. ur.) so povzročili, da izdatki kreditnih zavodov za industrijo niso bili toliko izdatni, da bi mogli industriji v zadostni meri koristiti. Kreditnim zavodom samim pa je sprito teh izdatkov preostajalo premalo denarja za druge bančne operacije. Potrebno je bilo, da je posegel vmes fašistični režim, ki je moral razbremeniti italijanske denarne zavode, ki so sicer razpolagali z velikimi količinami industrijskih delnic, a jim je vedno bolj prmanjkovalo likvidnih plačnih sredstev.

Tako je prišlo do ustanovitve italijanskega mobilarnega zavoda, pri katerim sodeluje s polovico vsega potrebnega kapitala tudi država. Država bo izdala posebno serijo obligacij za ta zavod in bo za te obligacije jamčila z vsem svojim premoženjem. Obenem pa se je država obvezala, da bo zavod že takoj od početka razpolagal s tolikimi sredstvi, da bo mogel vsako leto izplačevati svojim delničarjem najmanj 5 od sto dividende.

hvaležnost je pač plačilo sveta. Tako končuje svojo življenjsko pot v mrzli Sibiriji eden glavnih ustanoviteljev boljševiške države, prvi ljudski komisar zunanjih zadev. Leninov osebni prijatelj in tovariš Boris Vasiljevič Čičerin.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

MOLITVENIKI

SVETA URA
v platno vez.90
v fino usnje vez.1.50
v najfinije usnje vez.1.80
v najfinije usnje trda vez.1.80

SKRBI ZA DUŠO
v platno vez.90
v fino usnje vez.1.50
v najfinije usnje vez.1.80

RAJSKI GLASOVI
v platno vez.80
v usnje vez.1.20
v fino usnje vez.1.50
v najfinije usnje vez.1.80

KVIŠKU SRCA
v imitirano usnje vez.80
v usnje vez.80
v fino usnje vez.1.20
v najfinije usnje vez.1.50
v najfinije usnje trda vez.1.80
v bel celuloz vez.1.20

NEBESA NAS DOM
v ponarejeno1.50
v najfinije usnje vez.1.80
v najfinije usnje trda vez.1.80

MARIJA VARNINJA
fino vez.1.20
v fino usnje1.50
v najfinije usnje trda vez.1.80

Hrvatski molitveniki:
Ujeha Jelarović, fina vez.1.50
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez.1.50
najfinije vez.1.80
Zvončice nebeski, v platno80
fina vez.1.20
Vijetno, najfinije vez.1.80

Angleški molitveniki:

(za mladino)
Child's Prayerbook:
v buravste platnice vezano30
v belo kožo vezano1.10
Come Unto Me
fino vezano35
Key of Heaven:
fino vezano35
v usnje vezano70
v najfinije usnje vezano1.20

(ZA ODRASLE)
Key of Heaven:
v celod vezano1.20
v celod najfinije vez.1.50
v fino usnje vezano1.80

Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano1.30
Ave Maria:
v fino usnje vezano1.40

POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko berilo2.50
Angleško-slov. in slov. angl. slovar90
Amerika in Amerikanci (Trunk)5.00
Angleška služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši10
Boj nalezljivim boleznim75
Cerkiško jezero1.20
Domači živnozdravniki broširano1.25
Domači zdravnik po Knalpu:
broširano1.25
trdo vez.1.50
Govedoreja1.50
Hiliri računar75
Jegostavlja (Melik) 1. zvezek1.50
2. zvezek, 1-2 snopje1.80
Kletarstvo (Skalicky)2.50
Kratka aritmetika grammatika30

Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov30
Kako se postane državljani Z. D.25
Kako se postane ameriški državljani15
Knjiga o dostojnem vedenju50
Kat. Katekizem60
Kubična Matematika75
Liberalizem50
Ljubavina in snubilna pisma35
Materija in energija1.25
Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka75
Mladeničem, 1. zv.50
II. zv.50
(Oba skupaj 94 centov)

Mlekarstvo1.50
Nemško-angleški tolmač1.40
Najboljša slov. kuharica, 608 str. lepo vez. (Kalinšek)5.00
Nemščina brez učitelja:
1. del30
2. del30
Nemško-slovenski slovar2.25

Največji spisovnik ljubavnih in drugih pisem75
Ojačen beton50
Obrtno knjigovodstvo2.50
Perotinarstvo, trgo vez.1.80
broširano1.50
Prva čitanka75
Pravila za otroke65
Prikrjevanja perila po životni meri s vzorci1.00
Palične motnje na alkoholski podlagi75
Praktični računar75
Pravo in revolucija (Pittamie)30
Predhodniki in idejni utemeljilci ruskega idejallama1.50
Radio, osnovni pojmi iz Radio tehnike, vezano2.00
broširano1.75

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Pomladni Sen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil I. H.

(Nadaljevanje.)

— Bodi miren, Wolf! Da se še vedno žalostiš in ti je zoprno biti v tem mestu, ti povem, da se mi zdi preotročje. Ko bi jaz hotel tako misliti kot ti — tukaj sem poljubil dekle in je nisem poročil — potem ne bi smel ostati tukaj niti eno uro. Poglej, imaš ženo in otroke; vse te spoštuje v mestu, srečen soproj lepe žene.

— Srečen? — Wolf bridko nasmeje. — Srečen? Mogoče bi lahko bil, mogoče če bi pozabil, ako bi v svojem zakonu našel to, česar sem iskal in pričakoval. Toda midva, Gabrijela in jaz, se popolnoma ne razumeva, in tako gre vsak svojo pot.

— Toda ljubila te je tako strastno!

— Saj me še sedaj in s tem in svojo ljubosumnostjo me včasih žene v obup. Toda najprej pride ona, — dovoli, prosim, nekaj pojasniti. Šram pa me je že, da govorim o svoji ženi, toda človeku tako odleže, ako se more izgovoriti. Ti jo itak poznaš že od prej. Kot sva jo prej sodila, tako je žudi sedaj. Ako ne bi imel otroka —

— Ali je temu tako? Pa sem mislil, da si se v to uživil, mogel bi svojo ženo malo naučiti. — Ali si kaj slišal o Winterjevi? —

— Vpraša Stranski, — kajti tedaj je izginila, kot bi se vdrla v zemljo. — Ne, — odvrne Wolf, — in ravno to je, kar me tako tišči, da nič, prav nič ne vem o njej, kje je, kaj dela in kako ji gre.

— Za vaju je tudi tako najboljšje. Kak pomen bi tudi imelo — videti se in govoriti ne smeta, kolikor vaju oba poznata. Misli si, da se je tudi poročila. Mogoče boš potem lažje pozabil. Ali se še spominjaš Lizi, malega hudička, kot smo jo imenovali — saj veš, ona lepa kuristka? Pomisli, sedaj je poštna meščanska žena in mati, četudi ji je pri ločitvi od mene skoraj počilo srce in je hoteli umreti. — Zdaj pa se zopet smeje kot prej, da se ji beli zobje kar blišče. Z velikim ponosom mi je pokazala svojega sinčka — ona, ki je bilo za mene kot ogenj in je bila moje prvo poznanstvo v tem mestu. Zdaj je žena peka in konditorja ravno nasproti železniške postaje. Zelo sem se začudil, ko sem jo zagledal v kavarni, kjer sem pil kavo. Vidiš, tudi ti boš še enkrat na tak način srečal svojo Marijo in naposled se bosta oba smejala nad mladeniško neumnostjo.

Prijateljsko ga je skušal tolažiti, ne da bi pričakoval, da bodo njegove besede kaj vplivale nanj. Wolf je bil prežalosten in je komaj napol poslušal, kar je govoril Stranski.

Sočutno ga prime za roko:

— Wolf, komaj te še poznam, takega te nisem videl niti v onem zalostnem času! Tako razmišljen, tako udan. Srečen je, kdor pozabi, česar ni mogoče več preme niti.

— O, Stranski, ko bi le ne imel tega dekleta tako rad, — vzdihuje Wolf, — ko sem jo pustil, ko sem jo moral pustiti — zaradi časti moje družine in to je neumnost! Tedaj je šla polovica mojega srca z njo, kajti bila je del mojega življenja. In potem štiri leta mojega zakona — tako čast! Na ta način človek odrveni in otopi, Stranski; brez veselja in pusto mi poteka življenje.

Veliko pomilovanje začuti Stranski do svojega prijatelja, ko ga sliši tako govoriti in ko ga gleda v njegov žalosten obraz. Wolf je bil še vedno lep mož, kot nekdanj, četudi so mu lasje že pričeli malo siveti in so mu domače skrbi in bridkosti že zarezele nekatero brazdo v obraz.

Ostri pogled njegovih oči je postal še resnejši in žalostnejši. Mogoče je bil vsled tega pri ženskah tem zanimivejši, ki so ga še vedno oboževale. In marsikatera bi ga rada tolažila, ko bi Wolf le hotel in če ne bi bil tako brezbržen proti lepemu spolu.

— Toda, Wolf, kaj mi praviš, — ga zavrne Stranski, — ali tako govori vojak? Sam si si izbral svojo usodo ali ne? In sedaj, če si tudi napravil ta korak pod pritiskom, moraš vendar le moško positi svoj križ! Kaj ti pomaga vse premišljevanje in žalovanje? Vedno stopaj živo v življenje! Kako dobro imaš v primeri z mnogimi drugimi; kako te vse zavida Ali misliš, da je v mnogih zakonih kaj drugače kot pri tebi? Samo ne izgubi glave, to ni za tebe! S svojimi besedami grešiš, kajti kdor ima ljubeznjivega otroka, ne bi smel kaj takega govoriti! Poglej mene ubogega samea — kako imaš ti vse boljše kot pa jaz!

— Da, moj otrok, moj Lazo, kot bi se solnčni žarki razlili čez njegov obraz, — da, in ti samec. Toda samsko življenje ti ne škodi preveč, kajti izgledaš zelo dobro. Ali tudi nimas nič pri roki, da bi svoj stan izpremenil?

Stranski malo v zadregi zakašlja, nato pa pravi:

— Veš, prava se ni prišla. Pred mojimi očmi plava plavalosa, plavaloska deklica. In dokler take ne dobim — roke proč!

Oči obeli se srečajo v dolg pogled.

— Ali prav razumem? Ti tudi? — reče končno Wolf s težkim vzdihom.

— Da, — pravi Stranski, — Vrag vedi kako je prišlo, popolnoma sem bil kot zaklet v one oči, ki so žarele samo za tebe. Hotel nisem, to je gotovo. Zdaj ti to lahko povem, peklensko težko mi je bilo včasih; zaradi tega tudi moje nebrzdano življenje, ki si mi ga tolikokrat očital. Takoj bi jo bil poročil, ako ne bi bila tvoja, navzlic mojemu govorjenju in mojim nazorom.

Wolf nekaj časa molči; preveč so ga presenetile Stranskijeve besede, končno pa pravi bridko:

— Mogoče še vedno lahko narediš, zdaj ti ni nikdo več na poti.

— Wolf, kako se spozabiš; to ni prijateljsko, — mu očita Stranski, — Nikdar ne bi prišla skozi moje ustnice niti ena ljubezenska beseda do nje, tudi ko bi jo našel.

— Ko bi jo našel? — zakliče Wolf. — Tedaj si jo iskal?

— Da, ker nisem imel nikakega miru. Ne morem si drugega misliti, kot da si je nekaj naredila. Samo to sem slišal, da je šla v Berlin in tam vzela mesto vzgojiteljice, toda tam ni bila dolgo. Navzlic svojim prizadevanjem nisem mogel najti o njej nobenega sledu. Kot bi bila izginila z zemlje. Zadovoljiti sem se moral s tem, kar sem vedel.

— Kako jasno jo zopet vidim pred seboj, — pravi tiho Wolf kot bi govoril sam s seboj, — te krasne oči, njen slaki obraz, o, Stranski, bom ponižen in zadovoljen, — v onih urah s tem zlatim dekletom sem užil pravo srečo.

— Vidiš, jaz se ne morem pohvaliti z nobenim tako sladkim spaminom, zato je marsikaj, celo mnogo, kar bi rad videl, da se ne bi bilo zgodilo.

Oba nekaj časa molčita. Tedaj pa nekdo potrka na vrata in zasliši se glas:

— Papa, papa, odpri!

— Moj sin, — in Wolf naglo skoči k vratom, da mu odpre.

Otrok prikaše v sobo in se oklene svojega očeta, ki se je sklonil do njega. Wolf ga dvigne in ga tako predstavi svojemu prijatelju:

— Tukaj, moj ljubček, je nov stric, reci mu dober večer. Bojče gleda otrok Stranskega, nato pa mu poda roko, rekoč: — Dober večer! Ali ostanete pri papatu? — Lazo, — kdo bo tako vprašal! — ga zavrne Wolf — Pusti ga, — se smeje Stranski, — zakaj pa mi ne praviš stric in "ti"?

— Mama pravi, da mora Lazo tujim ljudem reči "vi".

— Ta stric pa ni tuj; je najboljši prijatelj tvojega očeta, — pravi Wolf in postavi sina na preprogo.

Tu stoji mali deček z rokami v hlačnih žepih — bile so prve hlače, ki jih je imel — in s svojimi temnimi očmi resno gleda Stranskega. Bil je nad vse lep otrok, — do pike podoba svojega očeta.

— Papanov prijatelj? Potem pa imate papana radi.

— Da, zelo rad, — pravi Stranski ko položi svojo roko na otrokovo temno kodrasto glavo.

Otrok se mu približa, se mu oklene okoli vratu in reče: — Po tem te bo tudi Lazo rad imel.

(Dalje prihodnjic.)

KEMIK SPREMINJA SVET

Med industrijskimi kemiki nam je ločiti štiri skupine. V prvo spadajo "čisti" kemiki, ki se bavijo samo s temeljnimi znanstvenimi dejstvi kemije in ne služijo specialno kakšni industriji ali posameznemu podjetju. Sledijo kemiki, ki uporabljajo uspehe znanstvenega raziskovanja v industriji, torej z materialnim smotrom. Njihova naloga je odkrivati nova postopanja in uporabiti uspehe svojega zadevnega laboratorijskega dela v industriji. Tretja skupina obsega kemijske inženjerje ali tehnike, ki spreminjajo uspehe svojih kolegov iz laboratorija v produkcijo. Četrta skupina obsega spet obratovodje, ki družijo učeno znanje s sposobnostjo, izdelovati s kemijo zvezane izdelke na komercialni podlagi, tako da se izdelovanje rentira.

To so tiste štiri skupine kemikov, ki delujejo za industrijo in neprestano spreminjajo naše oblačilo, našo hrano, našo okolico in naše življenjske navade. V rokah kemikov leži rešitev večine industrialnih problemov, ki danes zaposlujejo svet. Od premoga preko poljedelstva do oblačil in gradenj, od prometa do leč in medicine skoraj ni področja človeškega delovanja, v katerem ne bi industrijski kemik izvrševal najdragocenejšega dela. Posebno svetovna vojna, ki je do neizmernosti povečala potrebo po posameznih industrijskih izdelkih in ki je dala povod za rešitev tisoč novih vprašanj, je silno povečala tudi delovno območje in važnost industrijskega kemika. Za primer na navedemo potrebo po dušiku, ki so ga države potrebovale deloma kot gnojilo, deloma kot sirovino za izdelavo razstreliv. Do tedanja glavna dobaviteljica dušika, država Čile, ni bila zmožna zadostiti tej potrebi, kar ni bilo tudi iz drugih razlogov mogoče in tako je na kemike padla naloga, da odkrijejo primeren način za umetno pridobivanje te snovi. Kemiki so tudi kmalu našli način tega pridobivanja iz zraka.

Posebno važna je naloga industrialnega kemika, v kolikor se tiče premoga. Tu ga čaka še rešitev

problema o izumitvi kuriva, ki ne bi razvijal dima. Na ta način bi lahko izkoristili dragocene stranske produkte premoga, ki gredo še danes večji del dobesedno v dim, po drugi strani pa bi bilo mogoče rešiti mesta, zlasti industrijske okraje nadležnih in škodljivih saj ter razne umazanosti, gospodinjstvo bi si prihranilo letno težke milijone, ki jih izdaa danes za pranje in čiščenje, vožnje po železnicah bi postale prijetnejše in cenejše itd.

Kemik je danes vzdrževatelj našega življenja, saj se pozna njegov vpliv povsod, v izdelovanju jekla, tekočih kuriv, betona, gumijsa, papirja, lesa, stekla, svile, usnja, v konserviranju živil in sestavljanju zdravil. Po njem je postalo vse naše življenje varnejše in udobnejše. Strokovnjaki pa pravijo, da smo šele ob priletu velikanskega dela, ki ga je poklican izvršiti kemik v industriji. S tem da spreminja naša domovanja, naša oblačila in naša živila, nam gradi novi svet.

NOVA ITALJANSKA PAROPLOVNA DRUŽBA.

RIM, Italija, 11. decembra. — O novi italijanski paroplovni družbi "Itala" poroča agencija "L' Italia d' Oggi", da bo znašal njen osnovni kapital 740 milijonov lir. V novem podjetju bodo udeležene "Navigazione Generale Italiana" z 330, "Lloyd Sabauda" z 330 in finančna skupina okrog "Banca Commerciale" z 80 milijoni lir. Nova družba bo kupila po dnevni ceni tudi vse delnice tržaške paroplovne družbe "Cosulich", ki so sedaj v posesti družbe "Lloyda Sabauda" in "Banca Commerciale". Nova družba bo izdala dalje za 450 milijonov lir obligacij, od katerih bosta prevzeli za 300 milijonov obe genovski družbi, ostalih 150 milijonov pa "Banca Commerciale Italiana".

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3873

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

KNJIGE

VODNIKOVE
DRUŽBEštiri krasne knjige stan-
jo s poštnino vred

\$1.35

"GLAS NARODA"

216 W. 18th St.

New York

ZA DRUŽINE Z VELIKIMI
OTROCI

Mussolini je velik nasprotnik omejevanja porodov in italijanska vlada na vse načine propagira porast populacije. Toda besede so prazne, če niso odprte z dejanji, in tako bi nobena propaganda, naj se ljudje mije, nič ne pomagala, če bi država onim, ki pridno spravljajo otroke na svet, ničesar ne nudila. Da doseže v svojem prizadevanju uspeh, je morala država seči po posebnih zakonih. Pred dnevi je izdal rimski guverner nov dekret, ki jasno pravi, koliko je ležerje Mussoliniju in njegovi vladi na uspešnem razmnoževanju italijanskega naroda.

Rodbine, ki imajo vsaj tri otroke, imajo pravico do brezplačnega stanovanja treh sob. Zavezati se morajo samo, da stanovanja ne oddajo naprej ali da se na ta račun ne zadolže. Ta ukrep italijanske vlade je edinstven v zgodovini prizadevanja po razmnoževanju. Je pa tudi zelo učinkovit. Nazadovanje porodov gre namreč večinoma na račun pomanjkanja stanovanj. V eni ali dveh sobah stisnjena rodina ne more imeti mnogo otrok, če jih pa že ima, ne more vzgojiti iz njih zdravih in krepkih ljudi.

ITALJANSKA PARLAMENTARNA KOMISIJA ZA ZUNANJO TRGOVINO.

RIM, Italija, 11. decembra. — V skladu s sklepom nacionalnega korporacijskega sveta z dne 13. novembra t. l. je ministrski predsednik ustanovil na podlagi svojega posebnega pooblastiti posebno parlamentarno komisijo, ki bo imela posla z italijansko zunanjo trgovino, s carinsko politiko in italijanskimi trgovinskimi pogodbami. Komisija bo v obliki poročil o posameznih splošnih in posebnih vprašanjih zražala svoje mnenje korporacijskemu ministru. Komisijo tvorijo člani korporacijskega sveta. Predseduje ji korporacijski minister. Zanimivo je, da nekateri njegovi člani niso poslanci, čeprav je odvisna komisija od parlamenta.

TRAGEDIJA BOLNE ŽENE.

Soproga peka Rajmonda Strniške iz Voloskega, Marija, mati 4 otrok, je bila več tednov na opazovalnici, te dni so jo pa poslali domov, kjer se je pa njeno stanje naenkrat poslabšalo. Te dni je skočila skozi okno in se tako močno pobila, da je med prevozom v bolnico umrla.

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove. — Uprava "G. N."

Kretanje Parnikov
Shipping News

15. decembra:
Bremen, Cherbourg, Bremen
New York, Cherbourg, Hamburg
New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

17. decembra:
Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen

19. decembra:
St. Louis, Cherbourg, Hamburg

22. decembra:
Vulcania, Trst

23. decembra:
President Harding, Cherbourg, Hamburg

Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg

26. decembra:
Aquitania, Cherbourg

28. decembra:
Europa, Cherbourg, Bremen

30. decembra:
Hamburg, Cherbourg, Hamburg

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na opanemih parnikih:

P A R I S 15. jan.; 14. maja

(10 P.M.) (12.05 A.M.)

ILE De FRANCE 30. jan.; 17. feb.

(12.05 A.M.) (12.05 A.M.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slava francoske kuhinje. Izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

ZNIŽANE CENE ZA
TJA IN NAZAJ

Do LJUBLJANE

IN NAZAJ PREKO HAMBURGA

\$174.— V TRETJEM
RAZREDU

(U. S. Davek Posebej)

Ta cena je zdaj veljavna na vseh naših parnikih

Za podrobnosti vprašajte lokalne agente ali

HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY NEW YORK

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN

TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA
VSAK DOM

CENA S POŠTNINO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA

"GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE,

GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"

216 West 18 Street

New York, N. Y.